

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

444. An Parochi in suos parochianis ferre possint censuram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

3. Secundò quo ad munus prædicandi, si parochi ipsi prædicare possint ac velint, non debent nec possunt ab Episcopo in hoc impediri. Barbos. *loc. cit. c. 14. n. 5.* unde sequi videtur, posse parochos impedire, quo minus regulares in Ecclesiis parochialibus loco parochorum prædicaturi illis ab Episcopo submittantur.

4. Tertio: non possunt parochi impedire regulares, ut in Ecclesiis suis non parochialibus non annuncient populo festa & jejunia. Barb. *loc. cit. c. 16. n. 2.* ubi ait, se quidem reperisse, quod S. Cong. præpos. negot. Episc. & regul. rescribens Episc. Burgi S. Domini de die 15. Decemb. anno 1603. cenauerit, id regulares per se non posse: verum postmodum S. Cong. Concil. 2. Jul. 1620. censuisse, non prohiberi regulares in suis Ecclesiis annunciare festa & jejunia, citat: que testantem id Peyrin. *in constitut. sui Ordini. Minimor. to. 2. const. 7. tit. V. n. 13.* & Lezan. *in sum. qq. regular. to. 1. c. 12. n. 41.* Possit quoque Episcopum ad hoc cogere regulares, nimirum ut ad offertorium missarum conventionalium diebus Dominicis in eorum Ecclesiis celebratarum denunciant populo festa & jejunia docet Barbos. *loc. cit. n. 26.* citans Hieron. Rodriq. *in comp. qq. regul. resol. 25. num. 5.* Portell & alios.

5. Quarto processiones, quo minus haberi possint aut dirigi à regularibus incedendo extra Ecclesiarum suarum claustra aut ambitum (hoc est propè muros Ecclesiæ, exeundo per januam unam & intrando per aliam vel eandem) per vias publicas seu per parochiam impedire possunt parochi, nisi forte in hoc specialiter privilegium habeant aliqui regulares. Cum processiones facere per parochiam spectet ad curatos, & sine eorum consensu aut licentiâ illas dirigere nullus, etiam regularis valet. Barbos. *de off. paroch. c. 12. n. 13.* testans, sic censuisse & rescripsisse Congregationem rituum *in una Hispal. 26. febr. Anno 1628.* cujus tenorem *ibidem* recitat. Quinimò etiam in propriis regularium Ecclesiis seu septis haberi processiones, quandoque parochi alii clerici faculares impedire prætendunt ratione avertisiois concursus populi, quia nempe eadem functio vel solennitas celebratur in Ecclesia parochiali vel alia seculari; super quo, ut ait C. de Luca *de regular. d. 1. n. 64.* certa regulari dari non potest, cum totum pendeat à consuetudine, vel à privilegiis, vel à populorum & locorum qualitate, aliisque circumstantiis facti.

Questio 443. An parochi impedire possint fundationem & ædificationem Monasterii, Collegii seu Conventus regularium sub prætextu, quod incorporentur in eo domus parochia, & vel sic priventur emolumentis, quæ à dictarum domuum incolis percipiuntur?

R Espondeo negativè. Card. de Luca. *de regul. d. 33. n. 8. & 9.* Sed neque tenentur in hoc casu regulares recompenfare parochis emolumenta ista, quæ aliis parochi ab istarum domuum incolis habituri fuissent, uti nec tenentur Judæi pro domibus, quas inhabitant, refarcire parochos damna & interesse ob emolumenta, quæ aliis perciperet à parochianis Christianis, easdem domus inhabitantibus C. de Luca. *de paroch. d. 29. n. 3.* citans Ricciull. *de jure personar. extra gremium Eccl. exist. l. 2. c. 9.* utrumque ad literam decisum in-

quiens per tex. *c. penult. de excess. prælator. uti & ibid. n. 10. in fine* inquit, totius orbis Christiani praxin & observantiam esse, quod religiosi ob novas constructiones & ampliaciones ad talem recompensationem parochos faciendam non teneantur. Cum enim non teneantur religiosi pro domibus, quas inhabitant, vel etiam pro prædiis, quamvis aliis decimabilibus, quæ acquirunt, pro construenda Ecclesia vel conventu, seu pro hortis deservientibus ad usum eorundem solvere decimas, uti Abb. alique DD. communiter & Rebuff. *de decimis. q. 14.* apud C. de Luca. *ult. cit. num. 7.* multò minus tenebuntur ratione emolumentorum subrogatorum loco decimarum personalium, quæ exiguntur ob solam administrationem Sacramentorum aliorumque divinarum; præsertim, cum quo ad ista emolumenta nullum præjudicium causetur parochos, dum per hoc populus non cessat, sed ad summum ad alias parochias commigret: parochi autem attendi debeant tanquam universitas, cui in genere nullum per hoc causatur præjudicium; & quo ad singulos quilibet ita se habeat ad commodum & incommodum, Quia sicut casus tulit, ut in ista parochia hujus constructio vel ampliatio conventus facta, unde pars populi ad aliam parochiam recesserit, ita è contra in casu constructionis domorum regularium in aliis parochiis, hæc augmentum accipit, aut accipere potest. C. de Luca. *loc. cit. n. 7. & 8.* Neque dictis contraria sunt Rotæ *decis. 289. & 309. p. 12. recent.* quæ sunt super præjudicio, quod parochos resultare dicitur ex hovorum conventuum vel domuum regularium fundationibus; unde propterea receptum sit, ejus consensum requiri, & habere illum jus se opponendi. Nam præjudicium illud, cum non confideretur in ordine ad domos materiales, aliis per faculares inhabitari solitas, dum, ut dictum, populus non evanescit, neque imminuitur, sed consideratur in ordine ad ministracionem Sacramentorum, electionem sepulture, anniversaria, diminutionem concursus populi ad Ecclesiam parochialem, hinc erectiones illæ novarum domuum regularium, reluctantis religiosi aliis, altarumve Ecclesiarum rectoribus fieri nequeunt ad certas annas, non tamen vetantur erigi domus regulares absque Ecclesia habente januam ad publicum, adeo ut non detur aditus populi ad Sacramenta aliaque divina recipienda & eligendam sepulturam C. de Luca. *loc. cit. n. 10.*

Questio 444. An parochi seu plebani possint in suos parochianos ferre censuram?

R Espondeo negativè, spectato nimirum jure communi, seu secluso speciali privilegio aut præscriptione. Laym. *ad c. cum ab Ecclesiarum. de off. Jud. ordinat. n. 4.* citans Abb. *ad c. 2. tit. eod. n. 10.* contra Gl. *magnam in cit. c. cum ab Ecclesiar. & Jo. And. & Imol. ibid.* Et sic constat ex praxi Ecclesiarum. Et ferre censuram spectat ad jurisdictionem fori externi, uti aperte colligitur ex *cit. c. cum ab Eccl. & c. quarenti. de verb. signif. & c. 1. de sent. excom. in 6.* parochi autem spectato jure communi jurisdictionem in foro externo non exercent, sed tantum in pœnitentiali, argumento. *c. de persona. 38. chus. 11. q. 1. juncta gl. V. non ab alio.* Laym. *loc. cit.* Sed neque obstat textus *cit. c. cum ab Eccl.* cum plebanus iste, de quo ibi, non erat simplex parochus seu curatus, dum inter prælatos nu-

meratur, ideoque in externo foro jurisdictionem ordinariam ac perpetuam erga parochianos habuerit Ecclesie sue speciali jure annexam, vel capituli electione sibi acquisitam. Laym. loc. cit. citans Innoc. in c. quanto. de off. Jud. ordinar. n. 2.

Questio 445. An, & quid agere possit parochus pro Ecclesia sibi subiecta?

1. **R**espondeo primò: potest agere seu instituere actionem pro juribus ac possessione Ecclesie sue. Laym. ad c. cum ex literis. de off. Jud. ordinar. n. 1.

2. Respondeo secundò: potest Rector seu parochus, etiam sine superioris auctoritate pacisci in favorem & commodum Ecclesie sue. Argumento c. pactum. de pactis. Laym. ad hoc c. n. 2. Anchar. Jo. And. ibidem. Ecclesia enim fruitur jure minorum. c. auditis. de in integ. restitut. Unde licet administratores & rectores illius obesse ei non possint alienando absque superioris auctoritate, ut constat ex c. Abbatibus 12. q. 1. & docent AA. nominatim Abb. in c. 1. de his que sunt à prel. num. 5. possunt tamen Rectores Ecclesie suis prodesse acquirendo v. g. donationes & debitorum remissiones acceptando. Laym. loc. cit. & th. mor. l. 3. tr. 4. c. 1. coroll. 2.

Questio 446. An, & qualiter parochi bona Ecclesie sue custodire, alienare aut elocare debeant ac possint?

1. **R**espondeo primò: ad conservanda bona spectantia ad Ecclesias parochiales rerum & bonorum Ecclesie sue eorumque reddituum inventarium conficere debent parochi, ejusque copiam Ordinario tradere, sic enim facilius bona Ecclesiastica ab usurpatoribus defenduntur, & successoribus, quos plerumque Ecclesiarum, de quibus provisi sunt, bona & jura ignorare contingit, consulitur. Idem est de mobilibus; nam & ista, quae vel sacra, vel ad usum Ecclesie destinata, vel ad usum domus Ecclesie à prædecessoribus acquisita, atque à præsentè Rectore adepti beneficii tempore in Ecclesia inventa sunt, in inventarium redigenda sunt. Ita monet, & jussit curatis suis S. Carol. Boromeus, ut haberetur in 4. p. Actorum Mediolan. apud Barbof. de off. paroch. c. 13. n. 38. Hujus quoque inventarii traditi in Archivio Episcopali exemplum ab eodem parochi in libro proprio Ecclesie manu sua subscriptum conservari debere, jubet Pius V. in constitut. sua apud Barbof. loc. cit.

2. Respondeo secundò: parochus nullatenus distrahere potest aliòve transferre istiusmodi bona aut res ad Ecclesiam pertinentes sine obtenta ab Ordinario licentia, quam ille non aliter concedere debet, quam si alias res meliores, aut saltem æquales, in locum amovendarum parochus reipsa substituatur; nisi forte iusta aliqua necessitas, nulla parochi culpâ contracta, secus suadeat, quod Episcopi prudentiæ statuendum relinquatur. Ita ferè ad verbum Pius V. in constitut. sua apud Barbof. loc. cit.

3. Respondeo tertio: sub excommunicatione aliisque pænis gravissimis prohibitum esse Ecclesiasticis, adeoque & parochis bona Ecclesie immobilia, sine Apostolica auctoritate ullo pacto ultra triennium locare, aut alia ratione alienare. Extrav. ambitiosa. de reb. Eccl. non alienand. Barbof. de off. paroch. c. 13. n. 40. & in collectan. ad cit. Extrav. ubi etiam habet, quòd comprehendantur fructus & redditus rerum Ecclesiasticarum, & quòd earum elo-

catio ultra triennium sit invalida. Quodque homine alienationis ibi intelligatur omnis actus, quo dominium rei directum, vel utile, aut usufructus, aut jus in alterum transfertur vel abdicatur; ac prout de non solum veniat venditio, aut alius contractus gratuitus vel onerosus, quo rei dominium in alterum transfertur, sed etiam hypotheca, infeudatio, Emphyteusis: non autem repudiatio seu remissio legati vel hereditatis ac rei Ecclesie non incorporatae. Tenentque hæc adeo, ut etiam alienationes factæ cum clausula; reservato sedis Apostolica beneplacito, irritæ & invalidæ sint, si ante obtentam confirmationem possessio rei Ecclesiastica alteri tradita fuerit. Quin etiam Rectores ipsi & possessores tanquam intrusi ad constitutas pænas teneantur. Barbof. de paroch. loc. cit. n. 41. Ita tamen ut excusandi sint Rectores, si penitentia aliòve titulo ducti alienationem revocaverint ante realem & pacificam possessionem. Barbof. loc. cit. citans Covar. l. 2. var. c. 16. n. 7. Nav. conf. 8. de reb. Eccl. non alien. Filiuc. qq. mor. tr. 14. nu. 119. & tr. 44. c. 6. q. 5.

4. Respondeo quartò: præterea parochos cavere debere à locationibus bonorum parochie sue cum anticipatis solutionibus, uti id ipsum prohibet Trid. sess. 24. c. 11. his verbis: *magnam Ecclesie perniciem asserere solet, cum earum bona representata pecunia in successorum præjudicium aliis locantur, omnes igitur hæc locationes si anticipatis solutionibus sunt, nullatenus in præjudicium successorum valide intelligantur, quocumque indulto ac privilegio non obstante, nec hujusmodi locationes in Romana curia vel extra eam confirmantur &c.* Barbof. de paroch. loc. cit. n. 39. citans Piacet. in pr. p. 2. c. 4. n. 65. Zetol. in pr. p. 1. v. alienario. §. 6. Ricc. in pr. p. 4. resol. 366. Rebell. de oblig. Just. p. 2. l. 14. q. 5. n. 4.

5. Respondeo quintò: in rerum tamen tenuiorum, licet immobilium alienatione non requiri auctoritatem Apostolicam, nec aliàs desiderari solemnitates aliàs in rerum Ecclesiasticarum alienatione intervenire solitas, sed solum, ut causa cognita, & evidente Ecclesie utilitate Ordinarius auctoritate suâ eam approbet. Ita ferè Barbof. loc. cit. n. 42. citans Riccium in pr. aurea resol. 283. Franc. Leon. in thes. fori Eccles. p. 1. c. 15. n. 6. Piacet. loc. cit. c. 5. n. 32. Ugol. de pot. Ep. c. 14. §. 7. num. 4. Bonac. var. tract. tit. de alien. rer. Eccl. d. 2. q. unica. p. 4. num. 3. &c.

Questio 447. Circa jurisdictionem parochi, qualis ea sit respectivè ad loca exempta v. g. Monasteria, Hospitalia sita intra fines parochie. Item comparativè ad jurisdictionem Capituli cathedralis?

1. **R**espondeo ad primum: primò Ecclesie intra limites alicujus parochie fundatae, non dicuntur ipsius parochie subdita; neque ab ea aliquam dependentiam habent, nisi ex lege foundationis, aut legitima consuetudine, seu aliàs id specialiter probet, cum id soli cathedrali competat. Rota decis. 552. p. 5. recent. n. 11. apud Card. de Luc. de paroch. d. 31. n. 6.

2. Secundò parochum habere territorium limitatum intra suos fines, ac etiam intra illos respectu eorum, qui subjacent ejus curæ & jurisdictioni. Ac consequenter, dum ingreditur Ecclesiam exemptam intra dictos fines sitam, dicitur esse extra territorium proprium, & in loco, in quo nullam habet